

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologiæ Moralis

Busenbaum, Hermann

Monasterii Westphaliæ

Artic. VI. Quid debeat restitui pro fama, & bonis spiritualibus, ut inductione ad peccatum, a vocatione à religione?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40957

dias domesticas crearet: ac famam suam prodigeret, quibus damna fortunæ merito cedunt. Accedit, quod proles matri non teneatur credere se esse illegitimam, *Fill t. 1. c. 32. q. 222.*

II. Debet tamen si potest, aliis industriis damnum compensare, v. gr. 1. diligentius administrando rem familiarem. 2. de cultu corporis detrahendo 3. si habet bona propria, plus legitimis, quam spurio relinquendo. 4. cum inducendo, ut relicta hæreditate vel ejus parte, amplectatur statum Ecclesiasticum vel Religiosum, si idoneus sit, &c. *Trul. l. c. d. 4.*

III. Quod attinet ad ipsum adulterum spurii patrem, etiam ipse sæpè excusatur, vel in toto, vel ex parte; sive quia damnum ab adultera compensatum fuit, vel compensandum creditur; sive quia restitutio non potest fieri sine periculo vitæ, dispendio famæ, turbatione & discordiis familiarum; sive quia non est certus filium esse suum. *v. Lessl. 2. c. 10, d. 6. Bon. de matr. q. 4. p. 15. Trul. l. 7. c. 8. d. 7.*

ARTICULUS. VI.

Quid debeat restitui pro fama & bonis spiritualibus, ut inductione ad peccatum, avocatione à Religione?

Resp. I. Juxta dicta, si restitui non possunt bona ablata ex bonis ejusdem ordinis, non est obligatio faciendi ex bonis diversi ordinis. *Vnde resolves.*

M 3

I. Pro

I. Pro fama, restituenda est fama: cum id non potes, non teneris ad pecuniam, & bona fortunæ, nisi per sententiam à iudice cogaris sic satisfacere. Eadem est ratio de reliquis. Quod si tamen lædendo famam, in bonis etiam fortunæ alteri damnum allatum esset, constat ex supradictis quid faciendum sit. Porro de læsione famæ, &c. v. infra.

II. Si quis alterum induxit ad peccatum suasionem vel exemplo suo, tenetur quidem ex charitate, quoad potest, eum revocare ad meliorem statum; sed non ex iustitia, *Less. l. 2. c. 8. d. 2. n. 20. Lay. c. 8. n. 1.*

III. Si quis autem induxit fraude, dolo, injusto metu, &c. tenetur ad id ex iustitia: quia quisque habet jus, ne injustè lædatur in bonis spiritualibus. Unde si lædatur, debet id spirituale restituere si potest, *Ibid.*

IV. Si quis aliquem (etiam Novitium) abduxit ab ingressu religionis, tamen sine vi & fraude, et si graviter peccarit id irrationabiliter faciendo, ac proinde teneatur ei rursus suadere ingressum ex charitate, non tamen ex iustitia vel illi, vel religioni tenetur, quæ nullum adhuc in eum jus acquisivit, v. *Laym. l. 3. t. 2. c. 8.*

V. Si quis religiosum ad apostasiam induxerit suasionem, aliave cooperatione, obligatur ex iustitia religioni ad restitutionem, non quidem ut ipse (quod aliqui volunt) loco alterius ingrediatur; sed ut suadeat alteri, quoad potest reditum, & compenset monasterio commoda, quæ ex hereditate, bonis, vel industria alterius expectabantur.

VI

VI. Si quis veneno, phyltro, aliove modo alicui destruit memoriã, rationem, &c. tenetur eodem modo, quo mutilator aut vulnerans, de quo *supra* ad restitutionem lucri cessantis, & damni inde secuti in bonis fortunæ.

DUBIUM VII.

De circumstantiis restitutionis.

ARTICULUS I.

Quo tempore, loco, & modo debeat restitui?

Resp. Debet quamprimum, & eo modo ac loco restitui, quo jus & interesse damnificati requirit, & commodè ac mortaliter fieri potest sine gravi incommodo, quod quis pateretur in re sua propria, ultra debitum. *v. Laym. hic lib. 3. tr. 2. cap. 10. Fill. t. 32. c. 4. q. 11. Unde resolves.*

I. Qui non potest commodè restituere aperte, faciat clam, & qui non potest per se, faciat per aliam personam interpositam, v. g. Confessarium.

II. Possessor malæ fidei, v. gr. fur, debet suis sumptibus ad eum locum rem deferre, ubi alter habiturus fuisset, si non fuisset ablata, destructa, vel iniquè detenta, deductis tamen expensis, quas alter eam servando, vel deferendo debuisset facere. Excipe, nisi transferendo deberet plus impendere, quàm res valet: tunc enim plerumque ex præsumpta mente domini posset restituere pauperibus, vel in usus pios, *Bon. q. 6 p. 1.*

— M 4

III.